

Meerjarenprogramma 2022-2026

INLEIDING

Met alle partners van het Netwerk Palliatieve Zorg Achterhoek en regio Zutphen blijven we ons de komende jaren samen inzetten voor goede palliatieve zorg. De betrokkenheid en inzet in de regio is groot en blijft hard nodig zoals dit programma laat zien. Het gaat erom de kwaliteit, continuïteit en toegankelijkheid voor mensen in de palliatieve fase zo goed mogelijk te organiseren. We zullen daarom de komende jaren nog meer aandacht hebben voor het daadwerkelijk invoeren en borgen van samenwerkingsafspraken, voor proactieve zorgplanning en voor structurele beschikbaarheid van deskundigheid.

De afgelopen jaren is de aandacht voor goede en nabije palliatieve zorg gegroeid. In 2017 hebben de drie regionale netwerken (West- & Oost-Achterhoek en Zutphen) de krachten gebundeld in het Netwerk Palliatieve Zorg Achterhoek en regio Zutphen. De uitvoering van het programma zal veelal in de sub-regio's plaatsvinden.

In dit meerjarenprogramma beschrijven we onze ambities en doelstellingen voor de komende jaren. Het programma geeft richting en een goede samenhang aan wat er gaande is. We zoeken daarbij ook verbinding met andere netwerken en initiatieven in de regio, zoals het Netwerk Palliatieve Zorg Oost Veluwe, Netwerk Ouderen en Veerkracht Achterhoek en Willem.Hart voor Levensvragen.

ACHTERGROND

In de palliatieve zorg signaleren we ontwikkelingen en trends op landelijk, regionaal, en lokaal niveau. Deze ontwikkelingen volgen we als netwerk en vertalen we naar de regio. Inwoners leven langer met meer aandoeningen. Wij zien hierdoor meervoudige zorgvragen toenemen. Door verbeterde behandeling en ondersteuning zien we een verschuiving van acute sterfte, naar verwachte sterfte. Hierdoor neemt de vraag naar palliatieve zorg toe. Eigen regie en persoonlijke wensen worden steeds belangrijker. Ondertussen zijn er minder zorgverleners, mantelzorgers en vrijwilligers. Er is behoefte aan meer adequate informatie op maat. Dit maakt dat we in onze regio nog meer samen willen optrekken om te zorgen dat er goede palliatieve en terminale zorg beschikbaar is en blijft.

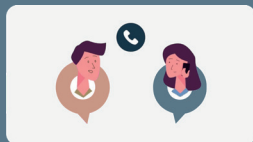
Opeens viel het allemaal stil

De huisarts is telkens nauw betrokken geweest

De oncologie-verpleegkundige nam alle tijd voor ons

Netwerkbijeenkomsten & interviews als basis

We hebben naast geïnterviewd over de palliatieve zorg die zij en hun naaste hebben ontvangen. Daarnaast hebben we drie netwerkbijeenkomsten georganiseerd om ervaringen en inzichten van de professionals op te halen voor het meerjarenprogramma. De uitkomsten van beide vormen samen met de trends en ontwikkelingen het uitgangspunt voor het meerjarenprogramma.

Transitie consultatievoorziening

De landelijk ingerichte consultatievoorziening voor palliatieve zorg wordt anders ingericht. De landelijke transitie bestaat uit een aantal deelprojecten die zich richten op (financiële) houdbaarheid voor de langere termijn, betere inbedding in de regio en borging van de telefonische consultatievoorziening. In iedere sub-regio wordt dit, in het gebied van de ziekenhuizen, op dit moment uitgewerkt.

Nationaal Programma Palliatieve Zorg II

In 2022 is er samen met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een contourenschets opgesteld voor het nieuwe Nationaal Programma Palliatieve Zorg. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- Maatschappelijke bewustwording over palliatieve zorg
- Proactieve zorg en ondersteuning op het juiste moment op de juiste plek voor iedereen

Landelijk Kwaliteitskader Palliatieve Zorg

Het kwaliteitskader vormt het uitgangspunt voor de palliatieve zorg die wij verlenen in onze regio. Het kwaliteitskader biedt handvatten en leidraad voor het werken in de praktijk, ondersteund met richtlijnen en meetinstrumenten. Het kwaliteitskader is in onze regio vertaald naar het Transmuraal Zorgpad Palliatieve Zorg (2018). De implementatie daarvan is nog niet voltooid.

MISSIE, VISIE & PRIORITEITEN 2022-2026

Missie

Het netwerk verbindt organisaties, professionals en informele zorg om de juiste zorg, deskundigheid en continuïteit te bieden aan mensen die palliatieve zorg nodig hebben en hun naasten. Het netwerk zet zich in voor een compleet samenhangend en dekkend aanbod palliatieve zorg in de regio.

Visie

Goede palliatieve zorg start met een proactieve, tijdige signalering en markering van de palliatieve fase. De geboden ondersteuning gaat uit van de behoeften van de patiënt en naasten, en komt tot stand door optimale afstemming tussen de patiënt, professionals, mantelzorgers en vrijwilligers. Generalistisch waar het kan, specialistisch als het moet.

Prioriteiten

Het netwerk heeft van oorsprong vier kerntaken (coördineren, informeren, signaleren en faciliteren) die de netwerkpartners ondersteunen. Daarnaast komt er steeds meer aandacht voor het meten en monitoren van de activiteiten van het netwerk. De organisaties die lid zijn van het netwerk voelen zich samen verantwoordelijk voor goede palliatieve zorg in de regio. Gezien de vele ontwikkelingen binnen de palliatieve zorg is het van belang dat we focus aanbrengen waar de activiteiten op netwerkniveau zich op richten. Deze focus is vertaald naar de drie onderstaande thema's:

- Transmurale werkwijze
- Passende zorg
- Netwerksamenwerking

Deze zijn bepaald aan de hand van landelijke ontwikkelingen, trends, inbreng vanuit de patiënten en naasten zelf en van professionals en vrijwilligers uit de regio.

Transmurale werkwijze

In onze regio willen we op een geïntegreerde, gemeenschappelijke manier samenwerken en de juiste structuren ontwikkelen, zodat we op het juiste moment de juiste deskundigheid kunnen inzetten of consulteren. Transmurale samenwerking vormt hierbij het uitgangspunt, zoals beschreven in het Transmuraal Zorgpad.

Passende zorg in de laatste levensfase

In onze regio bevorderen we dat mensen in de laatste periode van hun leven passende zorg krijgen, die aansluit bij hun wensen. Proactieve zorgplanning (ACP) is een vast onderdeel van de palliatieve zorg.

Netwerksamenwerking

Als netwerk signaleren, monitoren en initiëren we ontwikkelingen op landelijk, regionaal en lokaal niveau. Dat geldt in het bijzonder voor de aanwezigheid van voldoende kennis en voldoende voorzieningen. Er is kwalitatieve kennis van palliatieve zorg bij professionals in onze regio en deze zorg is beschikbaar.

DOELSTELLINGEN 2022-2026

TRANSMURALE WERKWIJZE

- **Het Transmuraal Zorgpad is breder ingevoerd in de regio.**

De werkwijze zoals vastgelegd in het Transmuraal Zorgpad is bekend bij de professionals en vormt het vertrekpunt voor het leveren van zorg op maat aan palliatieve patiënten. Er is aandacht voor coördinatie (centrale zorgverlener) en continuïteit van zorg en eenduidigheid en afstemming in taken en werkwijze.

- **Specialistische deskundigheid in de regio is beter en dichterbij beschikbaar.**

De in palliatieve zorg gespecialiseerde, zorgverlener is dichtbij beschikbaar voor elke patiënt, naaste en diens directe hulpverlener (de generalist) die dat nodig heeft. Op het juiste moment en op de juiste plek, passend en structureel bekostigd.

- **Er is betere samenwerking met naasten en vrijwilligers.**

Er wordt meer als team samengewerkt met vrijwilligers, naasten en professionals. De mogelijkheid van inzet van vrijwilligers is daarnaast bekend bij patiënten, naasten en professionals.

PASSENDE ZORG IN DE LAATSTE LEVENSFASE

- **Er is meer aandacht voor proactieve zorgplanning, levens- en behandelwensen en passende zorg in de laatste levensfase** Artsen en andere professionals gaan tijdig het gesprek aan over kwaliteit van leven in relatie tot de gewenste zorg, ondersteuning en behandeling. Dit vraagt gestructureerde en gezamenlijke borging in het zorgproces volgens de principes van proactieve zorgplanning en gezamenlijke besluitvorming.

- **We werken aan meer bewustwording over het levenseinde.**

Nadenken en praten over het levenseinde wordt gewoner, ook als het levenseinde nog niet direct in zicht is. We zoeken hierbij ook de samenwerking met professionals en partners buiten het netwerk. De cafés Doodgewoon kunnen hierin een rol vervullen.

- **Er is meer aandacht voor rouw en nazorg.** Aandacht voor rouw en nazorg is integraal onderdeel van de zorg. Professionals hebben hier aandacht voor als onderdeel van het zorgpad. Er worden afspraken gemaakt over nazorg met naasten, passend bij hun eigen wensen en behoeften. We zetten ons in voor structurele bekostiging.

NETWERKSAMENWERKING

- **Er is meer kwalitatieve kennis van palliatieve zorg bij alle zorgverleners en zorgverleners kunnen eerder signaleren en markeren.**

We bieden een breed dekkend aanbod aan deskundigheidsbevordering, zodat er kennis en ervaring beschikbaar is en blijft in de regio. We monitoren de behoefte aan palliatief geschoolde professionals.

- **Aandachtsvelders en verpleegkundigen palliatieve zorg voelen zich meer ambassadeur in en voor de eigen organisatie.**

Zorgprofessionals voelen zich gesteund om binnen eigen organisatie op te treden als ambassadeur. Zij beschikken over de juiste informatie en deskundigheid. Zij worden indien gewenst ondersteund bij het inzetten van het instrument Zelfevaluatie.

- **Als netwerk blijven we inzetten op het verbinden, initiëren en signaleren van ontwikkelingen in de palliatieve zorg, binnen én buiten onze regio.**

We zoeken nadrukkelijk de samenwerking met andere netwerken (o.a. andere netwerken rondom ouderen, dementie, oncologie, palliatieve zorg, levensvragen, Netwerk Ouderen en Veerkracht Achterhoek).